

# Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България

## Информация

**Откриване / Приключване:** 10.05.2016 г. - 24.05.2016 г. Неактивна

**Номер на консултация:** #2047-K

**Област на политика:** Външна политика, сигурност и отбрана

**Тип консултация:** ---

С предлагания проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ) се цели усъвършенстване на нормативната уредба, регламентираща дейността на въоръжените сили и правомощията на органите за тяхното ръководство и командване, като част от политическите усилия и воля за реализация на резултатите от прегледа на способностите на въоръжените сили и приетата с решение на Народното събрание от 25.11.2015 г. Програма за развитие на отбранителните способности на въоръжените сили на Република България 2020 (Програмата). Измененията и допълненията в закона отразяват стриктно определените в Програмата параметри за развитие и основните насоки за изграждане на отбранителните способности на въоръжените сили. Отчитайки рисковете и заплахите при променената геостратегическа среда за сигурност в Европа и света, се определят и областите от способности на въоръжените сили, които трябва да се развиват приоритетно. Законодателна регламентация намира съчетаването на програмният принцип за управление на ресурсите за отбрана, с проектното управление на модернизацията на въоръжените сили.

Основните изменения и допълнения в закона са насочени в следните аспекти:

1. Прецизират се и допълват правомощията и задълженията на **Министерския съвет, министъра на отбраната, областните управители, ведомствата и юридическите лица с възложени военновременни задачи** с цел създаване на детайлна уредба на държавната политика в областта на отбранително-мобилизационната подготовка /ОМП/, като част от политиката по отбрана на страната. Осъществяване на общото методическо ръководство, координация и контрол на дейностите по отбранително-мобилизационна подготовка на страната се предвижда да се извършва от министъра на отбраната. Регламентират се процесите по възлагане на военновременните задачи, чието практическо изпълнение към момента е затруднено, като се определят отговорностите на държавните органи по планиране на граждански ресурси за отбрана с цел създаване на ефективна организация за осигуряване способностите на въоръжените сили и ресурсното осигуряване на държавния военновременен план,

както и прецизиране на обхвата и конкретния брой на юридическите лица, на които следва да се възлагат военновременни задачи. Предвижда се финансирането на дейностите по ОМП и по изпълнението на военновременните задачи да се извършва от централния бюджет /чл. 22, ал.2, т. 22 и 23, ал.4; чл. 26, т. 31б; чл. 27, т. 3а, чл. 34; чл. 43-45/.

2. На **министъра на отбраната** се възлагат следните допълнителни правомощия:

2.1. **Ръководство на политиката по логистичното осигуряване** на въоръжените сили /чл. 26, т. 7а/, с цел постигане на ефективност и ефикасност на този вид осигуряване чрез балансирано използване на военни и граждански материални ресурси и услуги за задоволяване на потребностите на въоръжените сили в мирно време, при операции в отговор на кризи и предотвратяване на конфликти, съобразно възможностите на страната. Същото е в пряка връзка с правомощието на министъра по провеждане на държавната политика в областта на отбраната и по планирането ѝ при наличие на самостоятелната правосубектност на структурите от Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната.

2.2. **Координация на осигуряването на поддръжката от Република България като страна домакин** с компетентните органи на страната и чуждите и/или съюзническите въоръжени сили при преминаване през и/или пребиваването им на територията на страната/чл. 26, т. 7а/. Предложението е продиктувано от потребността за определяне на държавен орган, който в мирно и военно време да изпълнява координираща роля по изпълнение на поетия коалиционен ангажимент за поддръжка от Република България като страна домакин на военни формирования от съюзнически въоръжени сили при провеждане на операции и учения на територията на страната. В мирно време чл. 38 от Закона за преминаването през и пребиваването на територията на Република България на съюзнически и на чужди въоръжени сили, определя министъра на отбраната като координиращ дейността на компетентните органи по поддръжка от Република България при осъществяване преминаването през или пребиваването на територията на Република България на съюзническите и/или на чуждите въоръжени сили. Съществува обаче законодателна празнота в регламентацията на тази дейност при положение на война, военно положение или извънредно положение, при настъпването на които още по-належащо е създаването на организация за изпълнение на дейностите по поддръжка от страната домакин както между Министерството на отбраната, другите министерства и ведомства и органите на местното самоуправление, така и с командванията и силите на НАТО и страните от Алианса в условията на колективната отбрана на НАТО и в рамките на Общата политика за сигурност и отбрана на Европейския съюз.

2.3. **Ръководство на политиката по управление на жизнения цикъл** на отбранителни продукти и създаване на подзаконова регламентация на условията и реда за осъществяване на тази дейност в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия /чл. 26, т.11а/. Създаването на предложените правомощия на министъра на

отбраната са обективно необходими поради факта, че политиката по управление на жизнения цикъл на отбранителните продукти има пряко отношение и съществено значение за:

- прилагане на интегриран системен подход, насочен към постигане на планираните цели и задачи;
- поддържане на оперативна и техническа съвместимост на отбранителните продукти с тези на страните – членки на НАТО и ЕС;
- ефективното разходване на ресурсите за отбрана;
- ефективно използване на научните изследвания за подпомагане решаването на дефицита от способностите;
- осигуряване на качеството на отбранителните продукти през целия им жизнен цикъл в съответствие с национални и международни стандарти;
- прозрачност при осъществяване на фазите от жизнения цикъл на отбранителните продукти;
- осигуряване на безопасността на личния състав и опазване на околната среда;
- управление на риска през различните фази от жизнения цикъл.

**2.4. Общо ръководство на проектното управление** в министерството, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия /чл. 26, т. 31в/. Проектното управление е въведено с приетата с РМС № 690/2014 г., Национална програма „България в НАТО и в Европейската отбрана 2020“. Същото е предвидено за прилагане и в Програмата за развитие на отбранителните способности на въоръжените сили на Република България 2020. С РМС № 731/2014 г., са определени правила за осъществяването на проектното управление и неговия управляващ орган. С измененията на Устройствения правилник на Министерството на отбраната, в сила от 1 юли 2015 г., се създаде звено в администрацията, което да подпомага министъра на отбраната в управлението и ръководството на проектното управление в министерството.

**2.5. Изготвянето и внасянето в Министерския съвет на проекта на Каталог на Република България за планираните възможности по поддръжка от страната домакин** /чл. 27, т. 11/. Съставянето на Каталога произтича от поетите ангажименти на Република България, свързани с членството ѝ в НАТО. Всяка страна-членка трябва да има разработен свой национален документ (Каталог за планираните възможности по поддръжка като страната домакин /HNS CapCat/), посочващ (указващ) нейните способности (възможности) да оказва поддръжка на страна домакин, който да служи, като инструмент на НАТО/ЕС за планиране на поддръжката при провеждане на учения и операции на територията на страната. В този смисъл изготвянето на този национален документ представлява ангажимент не само на Министерството на отбраната, но и на много други ведомства и държавни органи с оглед специфичната им компетентност.

**2.6. Изготвянето и внасянето в Министерския съвет на предложенията за приемане на единния списък на юридически лица, организации, стратегически и други особено важни обекти,** които са от значение за отбраната на страната във военно време и за възлагане на военновременни задачи по отбраната на страната на държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и на юридически лица /чл. 27, т. 3а и 3б/. Предложението се прави с оглед предвидените правомощия на Министерския съвет в областта на ОМП. Предвижда се тези предложения да се основават на конкретни такива от страна на съответните министерства, областни управи, общини и ведомства, които следва да изпълняват или контролират изпълнението на военновременни задачи във военно време, съгласно държавния военновременен план.

**3. На началника на отбраната** се възлагат правомощия без да се отнемат такива от министъра на отбраната:

**3.1. Да отговаря за подготовката на заповеди на министъра на отбраната** за използване на формирования не само от Българската армия, но и от всички формирования от въоръжените сили /чл. 85, ал. 1, т. 1/. С предложението се разширяват правомощията на началника на отбраната с цел преодоляване на законовата празнота в регламентацията, без да се изземват правомощия на министъра.

**3.2. Прецизирано е правомощието му да въвежда във и извежда от експлоатация отбранителни продукти** за нуждите на въоръжените сили, с изключение на служба „Военна полиция“ и служба „Военна информация“ /чл. 85, ал. 1, т. 5/ в съответствие с предложената нова разпоредба на чл. 26, т. 11а и дадената легална дефиниция на понятието „отбранителен продукт“. Направеното изключение по отношение служба „Военна полиция“ и служба „Военна информация“ произтича от спецификата на дейността им и необходимостта от спазване на принципа „необходимост да се знае“.

**3.3. Да отговаря за цялостната подготовка** и състоянието на оперативните способности не само на Българската армия, но и на всички структури от въоръжените сили, с изключение на способностите на Служба „Военна полиция“ и Служба „Военна информация“, свързани със специфични методи и средства за добиване на информация /чл. 85, ал. 1, т. 8/. Разширяват се правомощията на началника на отбраната, поради наличие на законова празнота при заличаване на тези правомощия на Инспектората на Министерството на отбраната. Текстът се прецизира с оглед факта, че началникът на отбраната отговаря и ръководи цялостната подготовка на въоръжените сили на Република България, а не само бойната подготовка и би следвало тази му отговорност да обхване всички структури от въоръжените сили.

**3.4. На негово пряко подчинение се дава бригада „Специални сили“**, която до настоящия момент е военно формирование, пряко подчинено на командира на Сухопътни войски. Промяната в статута на посоченото военно формирование се

изразява в извеждането му като отделна структура от Българската армия със статут на самостоятелно юридическо лице. Преподчиняването цели създаване на възможност за оптимизиране на командната верига и по-бързо изпълнение на внезапно възникнали задачи от бригада „Специални сили“.

#### **4. По отношение на статута на част от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната:**

**4.1. Допълват се функциите на Стационарната комуникационна и информационна система /СКИС/** с оглед възложените и изпълнявани от въоръжените сили, в частност от СКИС, задачи, свързани с поддръжка и развитие на Интегрираната комуникационно-информационна система за управление на страната и въоръжените сили във военно време, както и посочените и в приетата с решение на Народното събрание от 25.11.2015 г. Програма за развитие на отбранителните способности на ВС на РБ до 2020 г. способности за киберотбрана /чл. 105б/.

**4.2. Централният артилерийски технически изпитателен полигон** от военно формирование на пряко подчинение на министъра на отбраната придобива правосубектност – самостоятелно юридическо лице, структура на пряко подчинение на министъра на отбраната и второстепенен разпоредител с бюджет /чл. 105в/. По този начин посоченото военно формирование ще може самостоятелно да договаря извършването на полигонните и лабораторни изпитвания не само за нуждите на въоръжените сили, но и за нуждите на отделни физически и юридически лица, от което да формира приходи.

5. По отношение на **Инспектората на МО** се предлага отмяната на ал.4 в чл. 106 от закона. Целта е да се разграничи съдържанието и предмета на проверките, извършвани от Инспектората по отношение дейността на въоръжените сили и проверките, извършвани в изпълнение на правомощието на началника на отбраната по чл. 85, ал. 1, т. 8 от закона. Проверките, които може да осъществява Инспекторатът, са в рамките на контрола по спазването на нормативните и административни актове по отношение на всички дейности във въоръжените сили. С предлаганата нова редакция на чл. 85, т. 8 от закона състоянието на подготовката и войсковия ред на въоръжените сили е посочено като непосредствена отговорност на началника на отбраната.

#### **6. По-важните предложения, касаещи състава на въоръжените сили и изпълнението на задачите на военните формирования:**

**6.1. Предлага се отмяна на т. 7 в чл. 50, ал. 1,** като в същото време се допълва ал. 3. Аргументите за това са следните: в чл. 50, ал. 1 и 2 са посочени структурите, които формират въоръжените сили в мирно и военно време. Резервът на въоръжените сили обаче не е структура, а сборно понятие на термините „доброволен резерв“ и „запас“ по смисъла на чл. 5 от Закона за резерва на въоръжените сили на Република България. Доброволният резерв е предназначен за комплектуване с резервисти и техника-резерв по единни длъжностни разписания на военните формирования от въоръжените сили за мирно и за военно време.

Запасът е предназначен за комплектуване със запасни и техника-запас на военновременни формирования от въоръжените сили и на другите сили от системата за национална сигурност по чл. 50, ал. 2 за военно време. В този смисъл резервистите представляват част от личния състав на въоръжените сили (доброволните резервисти - в мирно и военно време, а запасните-само във военно време).

6.2. Изменения се правят в чл. 54, целящи **вносяне на яснота по отношение на реда и компетентните длъжностни лица за утвърждаване на плановите за операции** на отделните военни формирования. Утвърждаването на плановите за операции е част от системата за командване и управление и се осъществява по реда на подчинеността. Предложението е свързано с измененията в чл. 26, т. 12 и цели да осигури ясно обозначение на компетентността на длъжностните лица, ангажирани с планирането на дейността на въоръжените сили.

6.3. С предложенията по чл. 56 се поставят допълнителни задачи на въоръжените сили в мирно време:

- **да изпълняват задачи по наблюдение и ранно предупреждение за рискове и заплахи за националната и колективна сигурност и отбрана.** Тази задача е посочена в чл. 12, т. 3 от специалния Закон за военното разузнаване, като основна за военното разузнаване на стратегическо ниво, т.е. за служба „Военна информация“ /арг. чл. 7, ал. 1 от Закона за военното разузнаване/. В съвременни условия и при динамичната и сложна среда на сигурност, тези дейности започват да придобиват все по-актуален характер, превръщайки се в основна задача на въоръжените сили в мирно време, което налага тяхното законодателно уреждане и в ЗОВСРБ.

- **да поддържат и развиват способности за киберотбрана и Интегрираната комуникационно-информационна система за управление на страната и въоръжените сили при извънредно положение, военно положение или положение на война.** Допълнението се прави с оглед възложените и изпълнявани от въоръжените сили, в частност от СКИС, задачи, свързани с поддръжка и развитие на Интегрираната комуникационно-информационна система за управление на страната и въоръжените сили във военно време, както и посочените в Програмата за развитие на отбранителните способности на ВС на РБ до 2020 г. нови способности за киберотбрана.

6.4. **С измененията в чл. 122 се допълва обхвата на въпросите, които следва да се уредят в акта за обявяване на извънредно положение.** Определените в Конституцията органи – Народното събрание, респ. Президентът на републиката следва да се произнесат и по необходимостта за страната от преминаването през нейната територия и/или от пребиваването в нея на съюзнически въоръжени сили. Това произтича от обстоятелството, че с обявяване на извънредно положение в страната следва да започне изпълнението на задачите, произтичащи от разработените стратегически планове и планове за операции на въоръжените сили, включително и тези на НАТО за защита на териториалната цялост на

страните-членки. Целта е да се обезпечи своевременното разполагане на съюзнически сили и осигуряване на мобилизационното развърщане на военновременните формирования от състава на въоръжените сили на Република България.

Изпълнението на задачите, поставени на въоръжените сили при извънредно положение, може да наложат използване на оръжие и сила. Предвид фактът, че това положение не попада в определението за военно време, е необходимо да бъде определен органът, който следва да регламентира употребата на оръжие и бойни средства и като такъв се предвижда министъра на отбраната по аналогия с хипотезата на чл. 57, ал. 3 от закона.

7. Измененията и допълненията, касаещи **изпълнението на военната служба**:

**7.1. Измененията в чл. 141, ал. 1, т. 2, чл. 144, ал. 4, чл. 160, ал. 1 т. 1 са резултат от ново концептуално виждане за начина на изпълнение на военната служба** от войниците. Предлага се възрастта за прием на войниците да се намали от 32 на 28 години, пределната възраст също - от 50 на 46 години и да се въведе ограничение в продължителността на сключваните от тях договори. Войнишкият състав във въоръжените сили следва да бъде подмладен с цел по-ефективно изпълнение на задачите му, но и за създаване на възможност за попълване на запаса след приключване на военната служба. Същевременно на тази категория военнослужещи се създава възможност да придобият необходимите 18 години, действително изслужени на военна служба, с цел реализиране на правото им на ранно пенсиониране по чл. 69 от КСО.

Предвижда се отложеното действие на новите редакции на чл. 141, ал. 1, т. 2 и чл. 144, ал. 4 да се прилага за военнослужещите, приети на военна служба след 1 януари 2017 г., което да гарантира нормалното функциониране на военните формирования от въоръжените сили, предвид съществуващата към момента недобра комплектованост на войнишките длъжности. Чрез предлаганата преходна разпоредба ще се осигури и възможност за законосъобразното провеждане на откритите към настоящия момент процедури за приемане на военна служба на войници, които ще приключат към края на годината.

**7.2. С изменението в чл. 141, ал. 6 се разширява кръгът на правоимащите лица, които ще могат да кандидатстват повторно** за приемане на военна служба, като отпадат част от предвидените рестрикции.

**7.3. С предложената редакция на чл. 71, ал. 1 се определя по-дълъг срок за командироване на военнослужещите за участие в операции и мисии извън територията на страната**, но само при заемане на отделни длъжности или длъжности в щабовете на операции или мисии /според съответната международна договореност, но не по-дълъг от 1 година/. Аргументът е, че срокът за заемане на тези длъжности е различен в зависимост от конкретната международна договореност, но обичайно надвишава 6 месеца. Чрез направеното предложение се избягва затруднението по вземане на съгласие от военнослужещите за заемане на подобни длъжности /по чл. 71, ал. 3/, при положение, че те вече са командировани

в района на операциите или мисиите.

**Определя се по-дълъг срок за следващо участие в мисия - от 6 на 12 месеца** /чл. 71, ал. 2/, като за военнослужещите-лекари срокът от 6 месеца се запазва. По-дългият срок е необходим, за да се осигури на военнослужещите време за отдых, възстановяване и полагаем отпуск след завръщане от операции и мисии. При определяне на даден военнослужещ за следващо участие, времето за подготовката му е от 3 до 5 месеца, което изисква същият да започне подготовка почти веднага след завръщането си, той няма да изпълнява задълженията си на заеманата длъжност в страната в период по-голям от 1 година, което ще се отрази на натовареността на другите военнослужещи и на изпълнението на задачите на съответната структура/военно формирование.

**7.4. Премахва се рестрикцията от въведения максимален срок за престояване във военно звание и в длъжност на военнослужещите** по чл. 154 поради липсата на реална възможност за неговата практическа реализация. Това от своя страна води до заличаване и на разпоредбите за прекратяване на договорите за военна служба, свързани с изтичането на тези срокове и с отказа на военнослужещия да заеме предложената му длъжност в чл. 165, т. 8 и 9.

**7.5. С предложената редакция на чл. 156 се отменя задължението за ротация** при изпълнение на военната служба **на старшите офицери**. Това произтича от обстоятелството, че при силно редуцираната численост на въоръжените сили и на тяхната структура (всяко военно формирование е уникално по вид и род), ротацията, такава каквато е заложена в разпоредбата на чл. 156 от закона не може да се изпълни. Невъзможно е ротиране на военнослужещи в рамките на едно военно формирование /инженерен полк-1, артилерийски полк-1, разузнавателен батальон-1 и т. н./.

**7.6. С допълнението в чл. 178 се въвежда изискване към военнослужещите за спазване на Етичен кодекс за поведение, който ще се утвърждава от министъра на отбраната.** По този начин се акцентира върху етичния аспект при изпълнението на военната служба. Неспазването на етичните правила за поведение на военнослужещите се предвижда като вид нарушение на военната дисциплина в чл. 242 и съответно ще представлява основание за търсене на дисциплинарна отговорност от тях.

**7.7. Предлага се увеличение на пределната възраст на сержанти, офицерски кандидати, младши офицери, офицери със звание „майор“ и „подполковник“ на 55 години** с цел осигуряване стабилност във въоръжените сили чрез дългосрочна възможност на всички категории военнослужещи /с изключение на войниците/ за ранно пенсиониране по новите изисквания на чл. 69 от КСО - наличие на възраст с поетапното ѝ нарастване. Взето е предвид наличието на тригодишния гратисен период по § 50 от ПЗР на КСО, в който военнослужещите, придобили до 31.12.2015 г. право на ранно пенсиониране без наличие на възраст, могат да се възползват от него. След завършване на анализа от въвеждане на нов модел за кариерно развитие на военнослужещите и с оглед приложението на



новата редакция на чл. 69 от КСО, в следващите години ще се предложи цялостна редакция на чл. 160 по отношение на пределната възраст на всички категории военнослужещи.

**7.8. С предложената редакция на чл. 160, ал.3 се разширява кръгът на лицата, които по решение на министъра могат да продължат да заемат длъжност,** изискваща хабилитация, до навършване на 60 години, а именно и лица с висши офицерски звания. Такива лица са началниците на военните академии и висшите военни училища. За заемането на длъжностите им се изисква висше офицерско звание, което е „генерал-майор“ и „бригаден генерал“. Пределната възраст за посочените звания обаче е 58 години /арг. чл. 160, ал. 1, т. 6 и 7/ и с навършването ѝ те би следвало да бъдат освободени от военна служба без възможност за преценка по целесъобразност от продължаване на изпълнението ѝ до навършване на 60 г. Това поставя посочените лица в дискриминационно положение спрямо военнослужещите с военно звание „полковник“.

**7.9. Едно от най-съществените предложения засяга приложението на чл. 165, т. 7 от закона,** с което при отнемане или отказ от издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация, договорът за военна служба следва да се прекрати и военнослужещият да бъде освободен от военна служба. Предлага се в тези хипотези военнослужещият да бъде отстранен от длъжност, като по аналогия със ЗМВР и ЗДАНС се предвижда, че освобождаването от военна служба ще става само ако военнослужещият откаже да заеме длъжност, за която не се изисква достъп до класифицирана информация или такава не може да му бъде предложена.

**7.10. Предлага се въвеждане на ново основание за прекратяване** на договорите за военна служба-упражнено право на пенсия за осигурителен стаж и възраст от военнослужещия /чл. 165а/. В действащите разпоредби на чл. 164, т. 5 и чл. 169 от закона е дадена възможност както на министъра на отбраната, така и на военнослужещия, да инициират освобождаване от военна служба поради придобито право на пенсия от военнослужещия по условията на чл. 69 от КСО. В тези случаи военнослужещият има право на курс, а ако прекратяването е по инициатива на министъра - то се осъществява с 6-месечно предизвестие. С влизането в сила на промените в КСО военнослужещите могат да упражнят правото си на пенсия, без да се освобождават от военна служба. Това поражда необходимостта да бъде дадена възможност на министъра на отбраната да инициира освобождаване от военна служба и на военнослужещ, който е упражнил правото си на пенсия и продължава да служи без да му се отправя предизвестие, което би съкратило значително времето за прекратяване на правоотношението.

**7.11. С новата ал. 4 на чл. 187 се регламентира статута на военнослужещ,** назначен за министър-председател, министър или заместник-министър в служебно правителство, поради празнота в законовата уредба. Същият ще се смята в неплатен отпуск и след прекратяване на пълномощията му ще следва да му се осигури заемането на същата или друга длъжност в съответствие с притежаваното военно звание и квалификация.

**7.12. В чл. 191 се посочват хипотезите, при които военнослужещите могат да използват оръжие като крайна мярка,** с оглед осигуряване на ефективното изпълнение на служебните им задължения и наличие на изначална яснота за правата и задълженията им при използване на оръжие във връзка с изпълнението на военната им служба в мирно време.

**7.13. Прецизира се уредбата на служебното време на военнослужещите** с цел отстраняване на проблемните моменти в практиката, регламентира се на законово ниво неговата компенсация над нормалната му продължителност с намалено служебно време, като се дава и детайлна уредба на дежурствата /чл. 194-196/.

**7.14. Предвижда се въвеждане на еднакъв срок за налагане на всички видове дисциплинарни наказания,** който е по-дълъг от предвидения в настоящия момент /чл.249/. Предложението съответства на нормативната регламентация на тези обществените отношения в сектор „Сигурност“ и цели определяне на такива срокове, които да позволят провеждане на ефективно дисциплинарно производство.

**7.15. Редица предложения целят да се прецизират или конкретизират текстове от закона,** отнасящи се до несъвместимостта с военната служба, хипотезите за ползване на платен годишен отпуск, кадровото развитие на академичния състав във висшите военни училища, базата за определяне на основното месечно възнаграждение за военнослужещите и др.

**8. Предлага се по-прецизна регламентация на разпоредбите, касаещи статута на курсантите,** обучавани във висшите военни училища за нуждите на Министерството на отбраната, но и на други ведомства. Разграничава се обемът на издръжката на курсанта, която се поема от Министерството на отбраната и тази, която представлява трансфер от Министерството на образованието и науката.

**9. Предлага се създаване на законова регламентация за краткосрочно отдаване под наем на имоти в управление на МО** или на юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на отбраната, с цел оптимизиране процеса по тяхното управление, както и с оглед създаване на законова възможност за допълнително формиране на приходи от отдаването им под наем /чл. 318а/. Провеждането на търг за отдаване под наем на имоти и вещи за кратък период от време би било неоправдано и води до необоснован разход на финансов, времеви и човешки потенциал. Законът за държавната собственост не урежда подобна възможност за кратковременно отдаване под наем. С оглед мотивираната от страна на Министерството на отбраната необходимост от създаване на нарочна законова регламентация в горепосочения смисъл, Министерството на регионалното развитие и благоустройството е изразило становище, че краткосрочното отдаване под наем може да се уреди в ЗОВСРБ по отношение на имоти и вещи в управление на Министерството на отбраната и на юридическите лица на бюджетна издръжка към министъра на отбраната.

**10. Предлага се отмяна на § 146 от Преходните и заключителни разпоредби** на закона относно формирането на възнагражденията на цивилните служители в Националната гвардейска част /НГЧ/. Мотивът е, че прилагането на § 146 е изцяло компрометирано с оглед измененията на Закона за държавния служител /ЗДСл/ и подзаконовите актове по прилагането му /Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация и Наредба за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация/, тъй като НГЧ е военно формирование, а не структура по чл. 60 от Закона за администрацията. За него не се прилагат ЗДСл и чл. 107а от КТ и поради различната нормативна уредба не е възможно длъжностните наименования и възнагражденията на цивилните служители от военно формирование да се приравнят на длъжностните наименования и възнагражденията на цивилните служители по служебно или по трудово правоотношение от изпълнителна агенция към министъра на отбраната.

**11. Предвижда се създаването на нов статут на служителите в държавните детски градини към Министерството на отбраната, а именно - цивилни служители по трудово правоотношение по ЗОВСРБ.** Държавните детски градини към МО са самостоятелни правни субекти - юридически лица, създадени при условията и по реда на Закона за народната просвета и не са част от Министерството на отбраната. Същите не са част от въоръжените сили, нито представляват структура на пряко подчинение на министъра на отбраната по смисъла на чл. 78 от ЗОВСРБ. Ето защо, съгласно действащата уредба, служителите в детските градини към министерството не са цивилни служители по смисъла на ЗОВСРБ, което създава предпоставки за напрежение в системата, поради невъзможността тези служители да се ползват с правата, предвидени за цивилните служители по този закон. С направеното предложение този проблем ще бъде отстранен, като персоналът в детските градини към Министерството на отбраната ще има възможност да ползва лечебните, санаториалните и профилактичните заведения, военните клубове, почивната и спортната база към министерството при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната, аналогично на предвиденото в ЗОВСРБ по отношение на военнослужещите и цивилните служители, редом с това ще получава и възнагражденията, посочени в чл. 296, ал. 1 и чл. 297 от закона. Последното обаче налага да се изключи възможността същите да получават възнаграждения по Закона за народната просвета и подзаконовите актове по прилагането му.

**12. С предлаганата нова разпоредба на чл. 64г в Закона за гражданското въздухоплаване** се създава законова регламентация на възможността въоръжените сили да изпълняват полети със специално предназначение на органите на държавна власт в Република България или за нуждите на други ведомства, когато е налице обективна невъзможност същите да се изпълнят от Авиоотряд 28. Съгласно чл. 64б от Закона за гражданското въздухоплаване (ЗГВ) полетите със специално предназначение се осъществяват от авиационен оператор – Авиоотряд 28, който е юридическо лице – второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Полетите със специално предназначение са полетите за превоз и обслужване на:

Президента на Република България, вицепрезидента, председателя на Народното събрание, министър-председателя, чуждестранни ръководители и делегации, като заплащането се извършва от бюджета на съответните администрации, министерства или ведомства. В България понастоящем част от гореописаните полети на практика се осъществяват от военновъздушните сили, по заявка от съответните администрации на органите на държавна власт, доколкото същите попадат в обхвата на функциите на въоръжените сили. Съществуват обаче случаи, при които Авиоотряд 28 е заявявал наличие на обстоятелства, които правят невъзможно изпълнението на конкретни полети. Предлагащото допълнение в ЗГВ цели да обезпечи изпълнението на нормативно определените правомощия на държавния глава и на органите на държавна власт, със съответните гаранции за безпрепятственост и сигурност при извършването на транспортното им осигуряване, чрез използването на въоръжените сили за извършване на гореописаните дейности. Финансирането на полетите в горепосочените случаи следва да се извършва за сметка на бюджета на съответната администрация, министерство или ведомство, за чиито нужди се осъществява съответния полет.

Наред с горепосоченото, законовата терминология се синхронизира с тази, възприета от НАТО; прецизират се разпоредбите, касаещи основите на отбраната с въвеждането на отбранително-мобилизационната подготовка като тяхна съставна част; част от разпоредбите, касаещи статута на цивилните служители се уеднаквяват с предложените изменения за военнослужещите с цел недопускане на дискриминационно третиране на двете категории служители; дава се детайлна регламентация на воденето на отчета на личния състав и на административно-наказателната отговорност по този закон. Предлагат се легални дефиниции на понятията, които се въвеждат с предлаганите изменения и допълнения и се конкретизират или синхронизират със ЗОВСРБ разпоредби в Закона за народната просвета, Закона за преминаването през и пребиваване на територията на страната на съюзнически и/или на чужди въоръжени сили, Закона за военното разузнаване и др. закони.

### **Начини на предоставяне на предложения и становища**

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

### **Документи**

**Пакет основни документи:**

---

**Консултационен документ:**

---

**Справка становища:**

---

**Коментари**

**История**

**Начало на обществената консултация - 10.05.2016**

**Приключване на консултацията - 24.05.2016**

**Справка за получените предложения**

Справка или съобщение.

**Окончателен акт на Министерския съвет**

---